

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. Š.**, toho času v Ú., P., proti žalovanému **Ústav na výkon väzby**, Hlboká cesta 21, Žilina, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného o uložení disciplinárneho trestu 15 dní samoväzby zo dňa 14. novembra 2005 a rozhodnutia žalovaného o sťažnosti proti disciplinárnemu trestu zo dňa 23. novembra 2005, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/100/2010-37 zo dňa 26. januára 2011, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 26. januára 2011, č. k. 21S/100/2010-37, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením č. k. 21S/100/2010-37 zo dňa 26. januára 2011 Krajský súd v Žiline s poukazom na ustanovenie 104 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) v spojení s § 246c veta prvá O.s.p. zastavil konanie o preskúmanie rozhodnutia žalovaného o uložení disciplinárneho trestu 15 dní samoväzby zo dňa 14. novembra 2005 a rozhodnutia žalovaného zo dňa 23. novembra 2005, ktorým bola zamietnutá sťažnosť žalobcu proti disciplinárnemu trestu umiestnenia do samoväzby na 15 dní zo dňa 14. novembra 2005.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo, pretože konanie vo veci bolo zastavené (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p.).

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 23. novembra 2005 a súčasne aj rozhodnutia prvostupňového orgánu zo dňa 14. novembra 2005 v tej istej veci za účasti tých istých účastníkov konania s totožným predmetom konania ako už raz bolo Krajským súdom v Žiline rozhodnuté uznesením č. k. 21S/48/2009-15 zo dňa 12. októbra 2009 (ďalej len „predchádzajúca žaloba“). O odvolaní podanom proti tomuto uzneseniu rozhodol odvolací súd tak, že napadnuté uznesenie potvrdil. Rozhodnutie vo veci vydané krajským súdom na základe predchádzajúcej žaloby nadobudlo právoplatnosť dňa 15. apríla 2010. Keďže v predchádzajúcom konaní o tejto veci už bolo uznesením končiacim konanie právoplatne rozhodnuté, ide o procesnú prekážku konania, na ktorú musí súd z úradnej povinnosti prihliadnuť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí, alebo kedy táto prekážka vznikla a to tak, že konanie zastaví.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd postupom podľa § 250ja ods. 3 druhej vety O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Namietal, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu základného práva žalobcu na súdnu ochranu a prístup k nej podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj práva žalobcu na súd a prístup k súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čím bola žalobcovi odňatá možnosť riadne konať pred všeobecným súdom Slovenskej republiky, nakoľko mal za to, že súd prvého stupňa nezákonne, protiústavne a absolútne svojvoľne zastavil konanie o žalobe, ktorá bola podaná riadne a včas po doručení rozhodnutia o zamietnutí sťažnosti z 23. novembra 2005, hoci doručeného s niekoľkoročným odstupom, avšak v súlade s § 250b ods. 1 prvá veta O.s.p.

Krajskému súdu zároveň vyčítal, že napadnuté rozhodnutie trpí aj vadou tzv. nesprávneho právneho posúdenia vo veci procesného rozhodnutia, pretože súd prvého stupňa neprávne interpretoval a aplikoval § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 159 ods. 3 O.s.p., keď uviedol, že

údajne existuje „neprekonateľná“ prekážka veci rozsúdenej (res iudicatae) z dôvodu existencie predošlého procesného rozhodnutia Krajského súdu v Žiline o zastavení konania v totožnej veci.

V závere odvolania zdôraznil, že rozhodnutie súdu o zastavení konania nie je rozhodnutím vo veci samej, preto s týmto rozhodnutím nie je možné spájať hmotnoprávne a procesnoprávne účinky meritórneho rozhodnutia (R 54/1992). S ohľadom na uvedené vyslovil názor, že konštatovanie súdu prvého stupňa o existencii „neprekonateľnej“ prekážky res iudicatae nezodpovedá objektívnej skutočnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 2, § 214 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicatae*) patrí k procesným podmienkam a zistenie jej existencie v každom štádiu konania musí viesť k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec v správnom súdnictve ide predovšetkým vtedy, keď v novom konaní je predmetom preskúmania to isté rozhodnutie správneho orgánu a týka sa rovnakých účastníkov konania.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že uznesenie súdu prvého stupňa č. k. 21S/48/2009-15 zo dňa 12. októbra 2009, ktorým tento zastavil konanie o návrhu žalobcu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného o uložení disciplinárneho trestu 15 dní samoväzby zo dňa 14. novembra 2005 a rozhodnutia žalovaného zo dňa 23. novembra 2005, ktorým bola zamietnutá sťažnosť žalobcu proti disciplinárnemu trestu umiestnenia do samoväzby na 15 dní zo dňa 4. novembra 2005, nadobudlo právoplatnosť dňa 15. apríla 2010. Z uvedeného dôvodu toto uznesenie vytvára prekážku veci právoplatne rozhodnutej voči žalobe doručenej súdu dňa 11. októbra 2010, ktorej účastníci a predmet konania (zákonnosť rozhodnutia zo dňa

23. novembra 2005 a súčasne aj rozhodnutia prvostupňového orgánu zo dňa 14. novembra 2005) vymedzený petitom žaloby sú totožné ako v predchádzajúcom konaní.

Odvolačí súd nemohol prihliadnuť na námietku žalobcu, spočívajúcu v tvrdení, že rozhodnutie súdu o zastavení konania nie je rozhodnutím vo veci samej, preto s týmto rozhodnutím nie je možné spájať hmotnoprávne a procesnoprávne účinky meritórneho rozhodnutia, nakoľko uvedené tvrdenie vo vzťahu k prekážke rozhodnutej veci nie je podstatné, keďže táto predstavuje neodstrániteľný nedostatok (podmienky) konania, majúci za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť podľa § 104 ods. 1 O.s.p.

Zároveň aj poukaz žalobcu na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 54/1992, zaoberajúce sa účinkami späťvzatia návrhu na začatie konania, je vo vzťahu k petitu opätovnej žaloby irelevantný, nakoľko k zastaveniu konania vo veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 21S/48/2009 nedošlo z dôvodu späťvzatia návrhu na začatie konania, avšak konanie bolo zastavené z dôvodu oneskoreného podania žaloby, pričom uznesenie krajského súdu č. k. 21S/48/2009-15 zo dňa 12. októbra 2009 nadobudlo dňa 15. apríla 2010 právoplatnosť, v dôsledku čoho sa stalo spôsobilým vytvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

Neobstojí ani námietka žalobcu, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čím mu bola odňatá možnosť riadne konať pred všeobecným súdom Slovenskej republiky. Podľa názoru odvolacieho súdu, postup súdu prvého stupňa bol v súlade so zákonom, keď konanie z dôvodu prekážky rozhodnutej veci zastavil, teda týmto postupom žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a bolo zachované jeho právo na súdnu ochranu. Všeobecné súdy postupom, ktorým rešpektujú platný Občiansky súdny poriadok nemôžu porušiť základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (napr. II. ÚS 811/00).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací z vyššie uvedených dôvodov odvolaním napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, keď neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovanému v tomto druhu konania náhrada trov konania neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 22. marca 2012

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská